

KATHOLIEKE BIJBELSTICHTING

BIJBELLEESROOSTER
2017

Inleiding

Voor u ligt het Bijbellesrooster voor het jaar 2017 van de Katholieke Bijbelstichting (KBS).

De KBS wil het lezen in de Bijbel stimuleren en de daarbij aanwezige drempels verlagen. Daarom bieden wij u, evenals andere jaren, een handreiking voor uw dagelijkse lezing uit de Bijbel.

Lezingen uit het Oude Testament zijn lang niet altijd gemakkelijk te verstaan. Voor lectoren is de eerste lezing van het leesrooster vaak een groot vraagteken. We zullen dit jaar ons richten op die teksten. We lezen dus op onze manier mee met het leesrooster van de Kerk, waarin dit jaar het Jaar A centraal. In Jaar A horen we het Matteüsevangelie. Dit jaar zullen we de evangelieteksten niet aan de orde laten komen. Op zaterdag zullen de antwoordpsalmen van het leesrooster aan bod komen.

De verdere toelichting staat in de linker kolom, elke maand een eigen bijdrage.

U treft in dit Bijbellesrooster dan ook een korte inleiding aan op dat wat aan de orde komt.

In de meeste gevallen stellen wij een langere lezing voor dan het liturgische leesrooster aangeeft. Data en namen voor zon- en (hoog)feestdagen in 2017 staan apart aangegeven.

Op de eerste zondag van de Advent van 2017 begint het B-jaar, waarin de Evangelielezing vooral gekozen wordt uit het Marcusevangelie.

Evenals vorig jaar is het Bijbellesrooster ook integraal te raadplegen op internet www.rkbijbel.nl. Rkbijbel.nl is onze vernieuwde website. Op onze website kunt u de tekst van het leesrooster lezen in de *Willibrordvertaling*. We hopen die te verrijken met kleine commentaren bij gekozen teksten. Zo biedt de website wat extra's ten opzichte van de papieren versie.

Ik wens u met dit Bijbellesrooster weer een jaar lang geïnspireerde Schriftlezing toe!

Vincent de Haas, medewerker KBS

Als u ons werk wilt steunen, graag.

Dat kan door een storting op rekeningnummer NL 32 INGB 0001 6606 66 ten name van de Stichting Vrienden van de Bijbel (ANBI gewaarmerkt)

DE BRIEF AAN DE HEBREEËN

Het negentiende boek van het Nieuwe Testament is van oudsher opgenomen in de rij van veertien brieven die in de loop van de geschiedenis aan de heilige apostel Paulus zijn toegeschreven. Ondertussen weten we dat niet al deze brieven van de eigen hand van Paulus zijn.

Van de Hebreënbrief wisten we al heel vroeg dat het geen brief van Paulus zelf was. Lange tijd zijn velen er vanuit gegaan dat de brief toch van de hand van Paulus is, vooral door het slot van de brief die lijkt op het einde van vele Paulusbrieven. Het historisch-kritisch onderzoek van de laatste tientallen jaren heeft steeds mee vragen bij deze aannahme gesteld. En op dit moment sluit iedereen weer aan bij wat Origenes (185 - 254) in de derde eeuw al heeft opgemerkt: wie deze brief schreef, weet alleen God.

In de Hebreënbrief zullen we God horen spreken, maar ook de mens. Er is aandacht nodig om het woord van God op ons te laten inwerken. Enerzijds is er het doel om jezelf verwerklijken, en anderzijds het doel om te leren ontvangen, om de eenvoud toe te laten, en al het verdriet in jezelf en in de wereld te (laten) zien. Enerzijds je leren inspannen om gerechtigheid en vrede waar te maken, en anderzijds het te leren uithouden met de wanhoop en het onrecht. En dan tegen alles in weten dat je gedragen wordt in Liefde.

Langs deze weg leren we veel over Jezus Christus, over onszelf en over de christengelovige. Zo komen we op het spoor wat ons spiritueel kan raken.

01 h. Maria, Moeder van God

08 Openbaring van de Heer (Driekoningen)

09 Doop van de Heer

18-25 gebedsweek voor de eenheid

25 bekering van de h. Apostel Paulus

JANUARI

zo	1Numeri 6,22-27	Zegen elkaar
	21 Johannes 2,20-27	Blijft in Hem
	31 Johannes 2,28 – 3,3	Kinderen van God
	41 Johannes 3,4-10	Wie het goede doet, is Kind van God
	51 Johannes 3,1-24	Dat wij elkaar beminnen
	61 Johannes 5,5-12	Wie de Zoon heeft, heeft het leven gevonden
za	7Psalm 72	Gerechtigheid breekt door
zo	8Jesaja 60,1-10	De glorie van de Heer gaat over u op
	9Jesaja 42,1-9	Ik, de Heer, heb u geroepen
	10Hebreëen 2,5-13	Broeder van mensen zijn
	11Hebreëen 2,14-18	Hij trekt zich het lot van de mensen aan
	12Hebreëen 3,7-14	Luister naar de heilige Geest
	13Hebreëen 4,1-5	Wij gaan die rust in
za	14Psalm 40	Een nieuw lied in de mond
zo	15Jesaja 49,1-6	Gij zijt mijn dienstknecht
	16Hebreëen 5,1-10	De school van het lijden
	17Hebreëen 6,10-20	De hoop is het veilige anker
	18Hebreëen 7,1-17	Gij zijt voor eeuwig priester
	19Hebreëen 7,25 - 8,6	Hij bracht zichzelf ten offer
	20Hebreëen 8,6-13	Ik zal een nieuw verbond sluiten
za	21Psalm 27	Dat ik Gods luister aanschouw
zo	22Jesaja 8,23 – 9,3	Uitbundig laat Gij hen juichen
	23Hebreëen 9,15-28	De Middelaar van het nieuwe verbond
	24Hebreëen 10,1-10	Hier ben Ik
	25Handelingen 22,3-16	Wie zijt Gij, Heer?
	262 Timoteüs 1,1-8	Het vuur van Gods genade aanwakkeren
	27Hebreëen 10,32-39	Gooi het vertrouwen niet overboord
za	28 Psalm 146	Zoekt het niet bij de groten der aarde
zo	29Sefana 2,3 en 3,12-13	Zoekt de Heer
	30Hebreëen 11,32-40	Hun zwakheid werd kracht
	31Hebreëen 12,1-4	De menigte getuigt van het verbond

PROFETEN

Bij de profeten werd onderscheid gemaakt tussen de “vroege” en “late” profeten.

De “vroege” profeten zijn historische boeken als Jozua, 1 en 2 Samuël, 1 en 2 Koningen, 1 en 2 Kronieken, waarin de geïnspireerde schrijvers de geschiedenis van Gods volk beschrijven vanuit het perspectief van God, d.w.z. deze geschiedenisschrijvers functioneren als profeten.

De latere profeten zijn de boeken van de grote en kleine profeten, en vormen een belangrijk en uniek onderdeel van het Oude Testament. Israëls profeten waren verkondigers van het Woord Gods, dat op de toekomst betrekking kon hebben, maar vooral op het heden gericht was. Een profeet is op de eerste plaats niet een waarzegger is, maar een geroepene door God. Hij geeft diens woord door om zijn tijdgenoten de rechte weg te wijzen. De oproep tot bekering gaat vaak vergezeld van verwijzingen naar de toekomst, van beloften van heil, of van voorspelling van straf. Soms zijn profeten zich ervan bewust zaken te openbaren die verborgen zijn in de toekomst, maar hun hoofdtaak is het heden te belichten met al zijn urgente concrete problemen: sociale ongerechtigheid, binnenlandse en buitenlandse politiek, religieuze verwording, wanhoop en scepticisme.

02 Odracht van de Heer in de tempel (Maria Lichtmis)
14 hh. Cyrillus en Methodius
22 Sint Petrus' Stoel

FEBRUARI

	1Hebreeën 12,4-15	Laat uw voeten rechte wegen gaan
	2 Maleachi 3,1-5	Ik zend mijn bode
	3Hebreeën 13,1-8	De broederlijke liefde
za	4Psalm 141	Mijn ogen zijn op U, Heer
zo	5Jesaja 58,3-11	Biedt de hongerige wat u zelf verlangt
	6Genesis 1,1-19	En God zag dat het goed was
	7Genesis 1,20 – 2,4a	En Hij zag dat het heel goed was
	8Genesis 2,4b – 17	JHWH God legde een tuin aan
	9Genesis 2,18-25	JHWH God nam één van zijn ribben weg
	10Genesis 3,1-8	Er was er geen zo sluw als de slang
za	11Psalm 119	Een lamp voor mijn voeten is uw woord
zo	12 Jezus Sirach 15,11-20	Groot is de wijsheid van de Heer
	13Genesis 4,1-15	Moet ik dan op mijn broer passen?
	14Handelingen 13,46-49	Ik heb u geplaatst als een licht voor alle volken
	15Genesis 8,6-22	Nooit houdt dat op
	16Genesis 9,1-13	Dit is het teken van het verbond
	17Genesis 11,1-9	Laten we een stad bouwen met een toren
za	18Psalm 103	Hij die vergeeft; Hij die geneest
zo	19Leviticus 19,1-18	Weest heilig
	20Jezus Sirach 1,1-10	Alle wijsheid komt van de Heer
	21Jezus Sirach 2,1-11	Laat uw hart de juiste weg inslaan
	22 1 Petrus 5,1-4	Toon u een voorbeeld voor de kudde
	23Jezus Sirach 5,1-8	Verlaat u niet op uw bezittingen
	24Jezus Sirach 6,5-17	Een trouwe vriend is een machtige schutsmuur
za	25Psalm 62	Bij God verstilt mijn ziel
zo	26Jesaja 49,14-15	Ik vergeet u nooit
	27Jezus Sirach 17,24-29	Keer terug tot de Allerhoogste
	28Jezus Sirach 35,1-13	Welgevallen in het breken met de boosheid

GENESIS

Genesis (Gen.) is het eerste boek van de Bijbel. De titel betekent: ‘wording’, ‘ontstaan’, ‘oorsprong’. Genesis vertelt over de wording van de wereld en het ontstaan van de mensheid (Genesis 1-11), en over de oorsprong van het volk Israël (Genesis 12-50). De verhalen in Genesis – en hetzelfde geldt voor de hele Pentateuch, de eerste vijf boeken van de Bijbel – mogen niet gemeten worden met de maatstaf van de moderne geschiedschrijving. Het gaat hier om Bijbelse geschiedenis. De hoofdstukken 1-11 vertellen over de schepping en over de geschiedenis van de wereld en de eerste generaties mensen. De verhalen brengen op hun wijze tot uitdrukking welke de fundamentele beginselen zijn waarop het gelovige bestaan van de mens berust. God heeft de wereld en de mens ‘goed’ geschapen. Maar in zijn hoogmoed zondigt de mens telkens weer en wil hij zichzelf tot God zijn. Nooit echter heeft de zonde het laatste woord. Steeds is er het reddende en genadevolle antwoord van God, die ondanks alles trouw blijft aan wat Hij met de mens begonnen is en die telkens weer een nieuwe toekomst mogelijk maakt.

De hoofdstukken 12-50 vertellen uitvoerig de geschiedenis van de grote aartsvaders en aartsmoeders van Israël. Zo wordt Abraham voorgesteld als een man van groot geloof, ook in de beproeving. Deze verhalen lopen uit op de verkondiging hoe God de wijsheid beloont en de fouten van mensen ten goede weet te keren.

01 Aswoensdag

05 Eerste zondag van de Veertigdagentijd

(19)20 H. Jozef, Bruidegom van de h. Maagd Maria

25 Aankondiging van de Heer (Maria Boodschap)

MAART

woe	1Joël 2,12-18 2Deuteronomium 30,15-20 3Jesaja 58,1-14	Kondigt een heilige vastentijd af Ik houd u leven en geluk voor Uw brood delen met wie honger heeft Een berouwvol en nederig hart
za	4Psalm 51	
zo	5Genesis 2,7-9 en 3,1-7 6Leviticus 19,1-18 7Jesaja 55,10-11 8Jona 3,1-10 9Esther 14,1-14 10Ezechiël 18,21-28	De man en de vrouw verborgen zich voor God Bemin uw naaste als u zelf Het woord zal alles volvoeren En God kreeg spijt Heer, openbaar u in het uur van onze nood Huis van Israël, luister toch
za	11Psalm 33	Ons hart wacht de komst van de Heer
zo	12Genesis 12,1-6 13Daniël 9,4-10 14Jesaja 1,16-20 15Jeremia 18,18-20 16Jeremia 17,5-10 17Genesis 37,3-28	Trek weg uit uw land Moge de Heer onze God barmhartig zijn Leert het goede te doen Mag men goed met kwaad vergelden? Gezegend hij die op de Heer vertrouwt Hij is toch een broer van ons
za	18Psalm 95	Het is heden: hoort naar zijn stem
zo	19Exodus 17,3-7	Sla op die rots: er zal water uitstromen
ma	202 Samuël 7,4-16 21Daniël 3,34-43 22Deuteronomium 4,5-9 23Jeremia 7,23-28 24Hosea 14,2-10	Hij zal mijn zoon zijn Laat ons bij U gehoor vinden Luister dan, Israël Volgt de weg die Ik u wijs Aanvaard ook onze goede wil
za	25Psalm 23	Gij gaat naast mij
zo	261 Samuël 16,6-13 27Jesaja 65,17-21 28Ezechiël 47,1-12 29Jesaja 49,8-15 30Exodus 32,7-14 31Wijsheid 2,1-22	JHWH kijkt naar het hart Ik ga vreugde voor u scheppen Zie je dat? Ik zal u maken tot iemand van het verbond Denk aan Abraham, Isaak en Israël Hij noemt zich een kind van de Heer

HANDELINGEN

APRIL

De Handelingen van de Apostelen (Hand.) en het evangelie volgens Lucas stammen van dezelfde auteur en vormen samen een tweedelig werk. De traditie schrijft dit tweedelige werk toe aan Lucas. Beide geschriften openen met een woord vooraf, waarin de schrijver zich richt tot een zekere Theofilus. De geschiedenis die het boek Handelingen vertelt, begint waar het evangelie eindigt: met Jezus' laatste opdracht en beloften vlak voor zijn hemelvaart, waarna zijn leerlingen onder leiding van Petrus in Jeruzalem wachten op de dingen die komen. Het verhaal eindigt in Rome, waar de plaatselijke Joodse gemeenschap verdeeld reageert op Paulus' getuigenis over Jezus, waarna wordt vermeld dat Paulus openlijk en ongehinderd het koninkrijk van God verkondigt en onderricht geeft over de Heer Jezus Christus.

Veel aandacht in het boek gaat uit naar Paulus. Hij wordt in Handelingen beschreven als iemand die van een verbeterde tegenstander uitgroeit tot een overtuigd aanhanger. Daarbij veroorzaakt zijn optreden verdeeldheid onder zijn Joodse geloofsgenoten (zoals in Handelingen 23:6-10). In sommige opzichten, met name met betrekking tot het handhaven van Joodse wetten en gebruiken, dreigde die verdeeldheid ook in christelijke kring (zie bijvoorbeeld Handelingen 11 en 15).

In de Paastijd lezen we belangrijke delen uit dit boek.

9 Palmzondag

13, 14, 15 Paastridium

16 Eerste Paasdag

23 Zondag van de goddelijke Barmhartigheid

25 h. Marcus, evangelist

za	1Psalm 130	Vergeving is er bij U
zo	2Ezechiël 37,12-14	Ik ga de graven openen
	3Daniël 13,1-30	Deze oudsten hebben een vals getuigenis afgelegd
	4Numeri 21,4-9	Er is geen brood; er is geen water
	5Daniël 3,14-21	Zij wilden geen andere god aanbidden
	6Genesis 17,3-9	Dit is mijn verbond met u
	7Jeremia 20,10-13	Misschien kunnen we ons op hem wreken
za	8Psalm 22	Gij, mijn kracht, kom mij ijlings te hulp
zo	9Jesaja 50,4-7	Ik versta het ontmoedigen moed in te spreken
	10Jesaja 42,1-7	Dit is mijn dienaar die Ik ondersteun
	11Jesaja 49,1-6	De Heer heeft mij geroepen
	12Jesaja 50,4-11	God de Heer zal mij helpen
do	13Exodus 12,1-14	Deze dag moet je tot een gedenkdag maken
vrij	14Jesaja 52,13-53	Wij allen dwaalden als een kudde
za	15Psalm 118	Een roep van vreugde
zo	16 Handelingen 10,37-43	God heeft Hem doen opstaan
ma	17Handelingen 2,22-32	De Heer heb ik voor ogen, altijd
	18Handelingen 2,36-41	Bekeert u
	19Handelingen 3,1-10	Kijk ons eens aan
	20Handelingen 3,11-26	Waarom verwonderen jullie je hierover?
	21Handelingen 4,1-12	Door welke Naam hebben jullie dit gedaan?
za	22Psalm 118	Deze dag schept de Heer
zo	23Handelingen 2,42-47	De leer van de apostelen
	24 Handelingen 4,23-31	Dat uw dienaren in vrijmoedigheid mogen spreken
	251 Petrus 5,5-14	Schuift al uw zorgen op Hem af
	26Handelingen 5,17-26	Predikt het woord van het Leven
	27Handelingen 5,27-33	Door uw toedoen is ieder vol van uw leer
	28Handelingen 5,34-42	Gaat het echter van God uit ...
za	29Psalm 16	Ik zegen de Heer om zijn leiding
zo	30Handelingen 2,22-28	De weg naar het Leven leer ik kennen

EXODUS

Exodus (Ex.) is het tweede boek van de Bijbel; het woord betekent 'uittocht'. Het verwijst daarmee vooral naar het eerste deel van het boek, waarin het volk Israël wegtrekt uit Egypte, op weg naar het beloofde land. De hoofdstukken 1-15 beschrijven hoe de HEER de Israëlieten onder leiding van Mozes laat wegtrekken uit Egypte. In de roepingsscène van Mozes (Exodus 3-4), het verhaal dat voorafgaat aan de vertelling over de uittocht, openbaart de HEER zich aan Mozes en onthult Hij de betekenis van zijn naam.

Het tweede deel (Exodus 15:22-18:27) beschrijft het begin van Israëls tocht door de woestijn, van Egypte tot in de Sinai.

Het derde deel ten slotte (Exodus 19:1-40:38) verhaalt hoe de HEER op indrukwekkende wijze verschijnt op de Sinai. Daar gaat Hij met Israël een verbond aan en daar openbaart Hij zich in zijn wetgeving. Van wetgevende aard zijn: de tien geboden (Exodus 20:1-17), het verbondsboek (Exodus 20:22-23:13), cultische voorschriften, de eredienst (hoofdstukken 25-31 en 35-40) en de rituele decaloog (Exodus 34).

De tien geboden (ook wel de 'tien woorden' of 'decaloog') spelen een belangrijke rol in het verbond tussen God en Israël. Wie de tien geboden beleeft, wordt niet aan banden gelegd, maar juist bevrijd tot het niveau van het echte 'mens-zijn'.

07 Zondag van de Goede Herder of Roepingenzondag

25 Hemelvaart van de Heer

MEI

1Handelingen 6,8-15
2Handelingen 7,51 – 8,1
31 Korintiërs 15,1-8
4Handelingen 8,26-40
5Handelingen 9,1-20
za 6Psalm 23
zo 7Handelingen 2,36-41
8Handelingen 11,1-18
9Handelingen 11,19-26
10Handelingen 13,1-5
11Handelingen 13,13-25
12Handelingen 13,26-33
za 13Psalm 33
zo 14Handelingen 6,1-7
15Handelingen 14,5-18
16Handelingen 14,19-28
17Handelingen 15,1-6
18Handelingen 15,7-21
19Handelingen 15,22-31
za 20Psalm 66
zo 21Handelingen 8,14-17
22Handelingen 16,11-15
23Handelingen 16,22-34
24Handelingen 17,15-22
do 25Handelingen 1,1-11
26Handelingen 18,9-18
za 27Psalm 27
zo 28Handelingen 1,12-14
29Handelingen 19,1-8
30Handelingen 20,17-27
31Sefanja 3,14-18

Ze konden niet op tegen de wijsheid van Stefanus
Ik zie de hemel open
Het Evangelie waarop u gegrondvest bent
Wat is er op tegen dat ik gedoopt word?
Waarom vervolg je Mij?
Hij leidt mij in sporen van waarheid
Ieder van u late zich dopen
Wat God rein heeft verklaard
Hij was vol van de heilige Geest en geloof
Ze legden hun toen de handen op
Indien je een opwekkend te zeggen hebt ...
Wij verkondigen u de blijde boodschap
Hem behaagt de orde van het recht
Ziet uit naar zeven mannen uit uw midden
Ga op uw voeten staan, rechtop
Zij spoorden hen in hun geloof te volharden
Wat God tot stand had gebracht
God die de harten kent
Geen zwaardere last dan dit
Ik wil vertellen wat God in mijn leven gedaan heeft
Opdat zij de heilige Geest zouden ontvangen
Lydia was een godvrezende
Wat moet ik doen om gered te worden?
Aan een onbekende god
Wat staan jullie naar de hemel te staren?
Wees niet bevreesd
Heer, hoor mijn aanroep tot U
Zij bleven volharden in het gebed
Hoe bent u gedoopt?
Ik heb de Heer in nederigheid gediend
De Heer blijft bij u

BRIEVEN VAN PAULUS

De veertien brieven die aan de heilige apostel Paulus worden toegeschreven en de zeven 'katholieke' brieven vormen samen het tweede onderdeel van het Nieuwe Testament. Dertien brieven hebben in hun opschrift 'Van Paulus'. Zoals al geschreven is de veertiende die aan de Hebreëen. Deze noemt de naam Paulus niet, en is ook niet van Paulus.

De oudste brief van Paulus is de eerste brief aan de Tessalonicenzen. De brieven zijn echter gerangschikt door hun lengte: de langste staat voorop, dat is de brief aan de Romeinen. De brieven zijn de schriftelijke vorm van zijn apostolische verkondiging. Ze bevatten en leer en vermaning. Vaak geven ze ook antwoorden op vragen die de kerkgemeenschap aan Paulus stelde. In die zin zijn het herderlijke brieven. Ze laten de zorg zien van een pastor die niet aanwezig is.

Veel brieven laten ook de persoonlijke relatie tussen Paulus en de door hem gestichte christengemeentes zien.

De brieven zijn over het algemeen niet gericht aan individuen, maar aan christelijke gemeenschappen (ekklesia). Ze leggen dan ook vaak nadruk op de goede christelijke weg of levensstijl

04 Hoogfeest van Pinksteren

05 h. Bonifatius

08 Onze Heer Jezus Christus, eeuwige Hogepriester

11 Hoogfeest h. Drie-eenheid

18 Sacramentsdag

23 h. Hart van Jezus

24 h. Johannes de Doper

29 hh. Petrus en Paulus

JUNI

	1Handelingen 23,6-11	Om de opstanding der doden sta ik terecht
	2Handelingen 25,13-21	Over een zekere Jezus
za	3Psalmsalm 104	Er is wijn die het mensenhart deugd doet
zo	4Handelingen 2,1-11	Wij horen Gods grote daden
ma	5Handelingen 19,1-6	Zij lieten zich dopen in de naam van Jezus
	6Tobit 2,10-23	Hij bleef onwankelbaar volharden
	7Tobit 3,1-11	Sara bleef volharden in het gebed
do	8Genesis 22,9-18	De Heer zal erin voorzien
	9Tobit 11,5-17	Beiden schreiden van blijdschap
za	10Daniël 3,52-56	Geprezen zijt Gij, Heer
zo	11Exodus 34,4-9	De Heer is een barmhartige God
	122 Korintiërs 1,1-7	Hij troost ons in alle tegenspoed
	132 Korintiërs 1,18-22	In Hem was slechts Ja
	142 Korintiërs 5,14-17	Hij is het die ons bekwaam heeft gemaakt
	152 Korintiërs 4,1-6	Wij verliezen nooit de moed
	162 Korintiërs 4,7-15	Wij dragen een schat in aarden potten
za	17Psalmsalm 147	Zet een danklied in voor de Heer
zo	18Deuteronomium 8,14-16	Denk aan de Heer, uw God
	192 Korintiërs 6,1-10	Onze aanbeveling: inzicht, geduld, goedheid
	202 Korintiërs 8,1-9	U munt uit in ijver op alle gebed
	212 Korintiërs 9,6-11	Zo wordt u verrijkt
	222 Korintiërs 11,1-11	De waarheid van Christus is in mij
vrij	23Deuteronomium 7,6-11	Erken dat God uw God is
za	24Psalmsalm 139	U hebt mijn kern gevormd
zo	25Jeremia 20,10-13	Hij die hart en nieren doorgrondt
	26Genesis 12,1-9	Ik zal zegenen die u zegenen
	27Genesis 13,5-18	Laten we geen ruzie met elkaar maken
	28Genesis 15,1-12	U moet niet vrezen
do	29 Handelingen 12,1-11	Sla uw mantel om en volg mij
	30Genesis 17,15-22	Ik zal met Isaäk een verbond aangaan

DEUTERONOMIUM

De naam van het boek Deuteronomium (Deut.) betekent 'Tweede Wet'. Het bestaat uit de afscheidsrede die Mozes houdt aan de overzijde van de Jordaan, voordat hij sterft en voordat het volk Israël het beloofde land binnentrekt. Vanwege de aaneengesloten toespraak van Mozes verschilt dit laatste boek van de Pentateuch, de eerste vijf boeken van de Bijbel, sterk van de voorgaande boeken. Veelal wordt Deuteronomium gezien als inleiding en eerste deel van het zogenaamde 'deuteronomistische geschiedwerk'. Dit bevat een aaneengesloten geschiedenis van het volk Israël: vanaf de periode vlak voor de intocht in Kanaän (Deuteronomium) tot en met de val van Jeruzalem en ballingschap tijdens de Babylonische overheersing (2 Koningen).

Mozes roept het volk op de grote weldaden van de HEER in Egypte en in de woestijn niet te vergeten. Ook wanneer zij zich in het beloofde land gevestigd zullen hebben, moeten zij God trouw blijven en zijn wetten onderhouden. Dan zal de HEER hen hoog verheffen en met zegeningen overstelpen; zo niet, dan zullen vele vervloekingen hen treffen.

De kern van het boek wordt gevormd door de toespraken in Deuteronomium 5-11 en Deuteronomium 27-28, en door de wetten in Deuteronomium 12-26.

De laatste hoofdstukken (Deuteronomium 31-34), over de aanstelling van Jozua, het lied en de zegen van Mozes, en de beschrijving van zijn dood, hebben gediend om Deuteronomium in het geheel van de Pentateuch op te nemen en in te passen.

Een heel belangrijke perikoop is de belijdenis uit Deuteronomium 6,4-9: Hoor Israël.

09 hh. Martelaren van Gorkum

27 z. Titus Brandsma

JULI

za 1 Psalm 89
zo 22 Koningen 4,8-16
3 Efeziërs 2,19-22
4 Genesis 19,15-22
5 Genesis 21,8-20
6 Genesis 22,1-19
7 Genesis 24,62-67
za 8 Psalm 145
zo 9 Zacharias 9,9-10
10 Genesis 28,10-22
11 Spreuken 2,1-9
12 Genesis 42,17-24
13 Genesis 45,1-5
14 Genesis 46,1-7
za 15 Psalm 65
zo 16 Jesaja 55,10-11
17 Exodus 1,8-14
18 Exodus 2,1-10
19 Exodus 3,1-12
20 Exodus 3,13-20
21 Exodus 12,11-14
za 22 Psalm 86
zo 23 Wijsheid 12,13-19
24 Exodus 14,10-18
25 2 Korintiërs 4,7-15
26 Exodus 16,9-15
27 Exodus 19,16-20
28 Exodus 20,1-17
za 29 Psalm 119,73-80
zo 30 1 Koningen 3,7-12
31 Exodus 32,15-24

Mijn verbond met hem
Hij is een heilige man van God
Jullie zijn huisgenoten van God
Uw leven staat op het spel
Toen opende God haar ogen
Ik weet dat u God vreest
Isaäk kreeg haar lief
De ogen van allen kijken naar U uit
Hij is deemoedig
Hij kreeg een droom
De Heer geeft de wijsheid
Doe dan wat ik u ga zeggen
God heeft mij voor u uitgezonden
Ik ben God, de God van uw vaders
Aan U is de stilte en de lofzang gewijd
Zoals de regen uit de hemel valt
Ze bleven groeien in aantal
Ze noemde hem Mozes
De plaats waar u staat, is heilige grond
Hij-is zendt mij tot u
Het is Pasen voor de Heer
Hoed mijn leven
De rechtvaardige moet een vriend van mensen zijn
Vrees niet en blijf volhouden
De genade moet zich in velen vermenigvuldigen
Dit is het brood dat God u te eten geeft
De Heer was neergedaald op de Sinaï
Ik ben de Heer, uw God
Leer, o Heer, mij om te onderscheiden
Ik geef u een geest vol wijsheid en begrip
De platen waren Gods eigen werk

2 KORINTIËRS

De tweede brief aan de Korintiërs (2 Kor.) is vrij kort na de eerste brief aan de Korintiërs ontstaan, waarschijnlijk in de jaren 55-56 n.Chr.

Deze tweede brief weerspiegelt een inmiddels ingetreden verslechtering van de verhouding tussen Paulus en de Korintiërs.

De hoofdstukken 1-7 zijn helemaal gewijd aan Paulus' betrekkingen met de gemeente. Het blijkt dat hij intussen een bezoek 'in droefheid' aan Korinte heeft gebracht (2 Korintiërs 1:23; 2:1), waarbij zich een incident heeft voorgedaan (2 Korintiërs 2:5; 7:12). Er staan enkele prachtige beschouwingen over het apostelschap (2 Korintiërs 2:14-6:10).

De hoofdstukken 8 en 9 hebben de bedoeling om in Korinte een grote hulpactie te organiseren ter ondersteuning van de 'heiligen': de behoeftige christenen in Jeruzalem en Palestina.

De hoofdstukken 10-13 zijn een fel verdedigend én aanvallend betoog, waarin de schrijver zich te weer stelt tegen zogenaamde 'schijnapostelen' (2 Korintiërs 11:13). Zij zetten de gemeente tegen hem op. Hun beschuldigingen betreffen niet alleen Paulus' methode van missionering, maar willen ook zijn apostelschap zelf aantasten.

06 Gedaanteverandering van de Heer

15 Maria Tenhemelopneming

28 h. Augustinus

AUGUSTUS

1Exodus 33,7-11

2Exodus 34,29-35

3Exodus 40,34-38

4Leviticus 23,4-9

za 5Psalm 97

zo 6Daniël 7,9-14

7Numeri 11,10-15

8Numeri 12,1-13

9Hosea 2,21-23

102 Korintiërs 9,6-10

11Deuteronomium 4,36-40

za 12Psalm 85

zo 131 Koningen 19,9-13

14Deuteronomium 10,12-22

15Apokalyps 12,1-10

16Deuteronomium 34,5-12

17Jozua 3,7-17

18Jozua 24,1-13

za 19Psalm 67

zo 20 Jesaja 56,6-7

21Rechters 2,11-19

22Rechters 6,11-24

23Rechters 9,6-15

24Apokalyps 21,9-14

25Ruth 1,14-16

za 26Psalm 138

zo 27Jesaja 22,19-23

281 Tessalonicenzen 1,1-10

291 Tessalonicenzen 2,1-8

301 Tessalonicenzen 2,9-13

311 Tessalonicenzen 3,7-13

De Heer sprak met Mozes

Ze zagen de glans op het gezicht van Mozes

De heerlijkheid van de Heer vulde de woning

Dit zijn de heilige dagen

Schuw, als u de Heer kiest, het kwade

De boeken werden geopend

Ik kan de last niet alleen dragen

Mozes was een zeer bescheiden man

Ik neem u als mijn bruid

God houdt van een blijmoedig gever

Onderhoud zijn voorschriften

Het is vrede dat Hij verkondigt

Op het vuur volgde het suizen van een zachte bries

Bemint en dient de Heer met heel uw hart

En de vrouw vluchtte naar de woestijn

Daar in Moab stierf Mozes

Zij moeten weten dat Ik met u ben

Toen zij voor God stonden

Hij zegene ons

Doet wat rechtvaardig is

De Heer liet rechters optreden

De Heer is met u, dappere held

Eens gingen de bomen er op uit

Kom, ik zal u de bruid van het Lam tonen

Waar u gaat, ga ik

De Heer die de nederige ziet

Hij zal een vader zijn

Wij zeggen God dank voor u allen

God zelf heeft ons geschikt bevonden

U herinnert u onze inspanningen

Om u zijn wij met troost vervuld

WIJSHEID

SEPTEMBER

Het boek Wijsheid (Wijsh.), ook wel Wijsheid van Salomo genoemd, rekt men tot de 'Wijsheidsliteratuur'. Het bevat beschouwingen en overdenkingen over de Wijsheid, tegen de achtergrond van een hellenistische leefomgeving.

Samen met Tobit, Judit, 1 en 2 Makkabeeën, Wijsheid van Jezus Sirach en Baruch, behoort Wijsheid van Salomo tot de zogenaamde 'deuterocanonieke boeken'. Het zijn geschriften die deel uit maken van de Septuaginta, de Griekse vertaling van het Oude Testament. Deze zeven boeken, en ook een aantal toevoegingen aan Ester en Daniël, rekende men reeds in de vroege kerk tot het Oude Testament.

In het boek Wijsheid klinkt het geluid van en voor gelovige Joden, die leven in een wereld met een vreemde cultuur. Het boek wijst op de gevaren en de valkuilen van het hellenisme, tegenover de aloude wijsheid van Israël.

Het eerste deel van het boek (Wijsheid 1-5) portretteert de wijsheid als de bron van leven. Een juiste levenswijze en trouw aan de Wet zorgen ervoor dat men niet afdwaalt en 'goddeloos' wordt.

In het tweede deel van het boek onderricht de auteur door vele tegenstellingen waardoor het werk van Gods voorzienigheid duidelijk wordt.

Het derde deel van het boek behandelt vooral de wijsheid, zoals deze in de geschiedenis van Israël naar voren is gekomen.

08 Maria Geboorte

14 Kruisverheffing

15 Onze Lieve Vrouw van Smarten

21 h. Matteüs, apostel en evangelist

30 h. Hiëronymus, priester en kerkleeraar

	11	Tessalonicenzen 4,1-8	Laat niemand zich te buiten gaan
za	2	Psalm 63	God, mijn God, naar U blijf ik zoeken
zo	3	Jeremia 20,7-9	Heer, Gij bent mij te sterk
	41	Tessalonicenzen 4,13-18	Wij willen u niet in onwetendheid laten
	51	Tessalonicenzen 5,1-11	Blijft elkaar bemoedigen en steunen
	6	Kolossenzen 1,1-8	Toen het woord van de waarheid tot u kwam
	7	Kolossenzen 1,9-14	Moge u vruchten van goedheid voortbrengen
	8	Micha 5,1-5	In veiligheid zullen wij wonen
za	9	Psalm 113	Van de opgang van de zon tot haar dalen
zo	10	Ezechiël 33,7-9	Als wachter heb Ik u aangesteld
	11	Kolossenzen 1,24 – 2,3	Christus in u
	12	Kolossenzen 2,6-15	Zo moet u dus met Hem leven
	13	Kolossenzen 3,1-11	Christus is uw leven
	14	Numeri 21,4-9	Mozes maakte een bronzen slang
	151	Timóteüs 1,1-14	Mij is barmhartigheid bewezen
za	16	Psalm 103	Hij gedenkt dat wij stof zijn
zo	17	Jezus Sirach 27,30 – 28,7	Vergeef uw naaste zijn onrecht
	181	Timóteüs 2,1-8	God wil dat alle mensen gered worden
	191	Timóteüs 3,1-13	Dit woord is betrouwbaar
	201	Timóteüs 3,14-16	De kerk van de levende God
	21	Efeziërs 4,1-13	Leidt een leven dat beantwoordt aan uw roeping
	221	Timóteüs 6,3-12	Streef naar gerechtigheid, zachtmoedigheid
za	23	Psalm 145	Hij richt de gebogenen op
zo	24	Jesaja 55,6-9	Zoekt de Heer
	25	Ezra 1,1-6	Hij heeft mij opgedragen een tempel te bouwen
	26	Ezra 6,14-20	De tempel was gereed op de derde dag
	27	Ezra 9,5-9	God heeft ons zijn barmhartigheid getoond
	28	Haggai 1,1-8	U moet nadenken over de weg die u gaat
	29	Daniël 7,9-14	Ik zag iemand komen die op een mens geleek
za	30	Psalm 25	Zie in uw ontferming mij aan

ROMEINEN

De brief aan de Romeinen (Rom.) is waarschijnlijk omstreeks 56 n.Chr. geschreven in Korinte. Het is de periode waarin Paulus op het punt stond zijn werkzaamheden als apostel in Klein-Azië en Griekenland af te sluiten.

De brief aan de Romeinen is veel meer dan een gelegenheidsschrijven. Dit blijkt onder andere uit het centrale thema van de brief, zoals dat beknopt staat uitgedrukt in de programmatische verzen in Romeinen 1:16-17.

In de eerste drie hoofdstukken levert hij grondige kritiek op het heidendom en het jodendom; beide zijn onmachtig om de mens te bevrijden van de zonde (Romeinen 1:18-3:20). Het heil komt alleen door Gods genadig handelen in Christus en de daaraan beantwoordende houding van het geloof (Romeinen 1:5; 3:21-31). De verkondiging van de goede boodschap is hierbij het hulpmiddel. In het evangelie heeft zich de ware 'gerechtigheid' of heiligheid geopenbaard. De rechtvaardiging door het geloof bevrijdt de mens van alles wat zijn redding in de weg staat: van het goddelijk vonnis, van de macht van de zonde en de wet en zelfs van de dood.

De drie volgende hoofdstukken (Romeinen 9-11) willen een antwoord geven op de vraag: hoe heeft God dit heilsplan in de geschiedenis verwerkelijkt?

Daarna volgt een schets van het leven in de gemeente. Hoewel dit gedeelte is afgestemd op de specifieke situatie in Rome, heeft de brief, zoals vaker bij Paulus, door zijn wijze van behandeling een algemene strekking (Romeinen 12:1-15:13).

02 hh. Engelbewaarders

04 h. Franciscus van Assisi

07 h. Maagd Maria van de Rozenkrans

18 h. Lucas, evangelist

OKTOBER

zo 1Ezechiël 18,25-28
2Zacharias 8,1-8
3Zacharias 8,20-23
4Nehemia 2,1-8
5Nehemia 8,1-7
6Baruch 1,15-22
za 7Psalm 80
zo 8Jesaja 5,1-7
9Jona 1,1-12
10Jona 3,1-10
11Jona 4,1-5
12Maleachi 3,13-18
13Joël 1,13-15
za 14Psalm 23
zo 15Jesaja 25,6-10
16Romeinen 1,1-7
17Romeinen 1,16-23
18 2 Timóteüs 4,9-17
19Romeinen 3,21-29
20Romeinen 4,1-8
za 21Psalm 96
zo 22Jesaja 45,1-6
23Romeinen 4,20-25
24Romeinen 5,17-21
25Romeinen 6,12-18
26Romeinen 6,19-23
27Romeinen 7,18-25
za 28Psalm 18
zo 29Exodus 22,20-26
30Romeinen 8,12-17
31Romeinen 8,18-25

Huis van Israël, luister toch
Het zal in die dagen wonderbaar lijken
Met u willen wij meegaan
Wat is je verlangen?
Van de dageraad tot de middag
Wij gingen hardnekkig onze eigen weg
Hergeef de wijnstok uw zorg
Het lied van de wijngaard
Hoe kunt u zo diep slapen?
En God kreeg spijt
Ik weet dat U een medelijdende God bent
Uw woorden ergeren mij
Roept een plechtige samenkomst samen
Kwaad zou ik niet vrezen
De Heer zal een maaltijd aanrichten
U bent geroepen door God
Die gerechtvaardigd is door het geloof
Alleen Lukas is bij me
God gerechtigheid is openbaar geworden
Abraham heeft God geloofd
De Heer is de schepper van hemel en aarde
Buiten Mij is er geen God
Abraham twijfelde geen oenblik
Één goede daad leidt tot vrijspraak
Laat de zonde niet heersen
Bevrijdt u van de zonde
Rampzalige mens die ik ben
Naar een goed land laat Hij mij gaan
Een vreemdeling niet slecht behandelen
Allen zijn kinderen van God
Zij is niet zonder hoop

1 EN 2 MAKKABEEËN

NOVEMBER

Het eerste en tweede boek Makkabeeën (1 Makk.; 2 Makk.) maken deel uit van de ‘Historische Boeken’. Ze beschrijven de strijd die de Judeeërs gevoerd hebben tegen de Syrische koning Antiochus IV Epifanes (175-164 v.Chr.) en zijn opvolgers, om hun godsdienstige en politieke zelfstandigheid te behouden. De boeken zijn rond 100 v.Chr. geschreven.

Het boek 1 Makkabeeën vertelt de geschiedenis van Judas de Makkabeeër en zijn broers. De auteur beschrijft hen als helden en stichters van het Hasmoneese koningshuis. Zo zijn er gebeden en uitspraken van Judas en Jonatan, die de legitimiteit en de heilige noodzaak van hun opstand benadrukken. Hoewel de naam van God nergens in het boek voorkomt, blijkt de auteur er diep van doordrongen dat God, aangeduid door de term ‘hemel’ of eenvoudig door ‘Hij’, het lot van zijn volk in handen heeft. God is de ware redder van Israël. Zijn wil klinkt in de Wet van Mozes. Die is, samen met de tempel in Jeruzalem, het kostbaarste bezit en de inzet van de Makkabese opstand.

Het boek 2 Makkabeeën is veel sterker uitgesproken godsdienstig dan het eerste boek Makkabeeën. Het noemt God onder alle namen die Hij in het Oude Testament draagt, en voegt er nog nieuwe aan toe. Daarbij neemt het leven na de dood een opvallende plaats in: zij die hun leven voor de Wet hebben gegeven, zullen verrijzen.

01 Allerheiligen

02 Allerzielen

03 h. Hubertus

07 h. Willibrord

09 Kerkwijding van de Sint Jan van Lateranen

26 Christus Koning

30 h. Andreas

1Apokalyps 7,9-14

2Jesaja 25,6-9

3Romeinen 9,1-5

za 4Psalm 131

zo 5Maleachi 2,2-10

62 Korintiërs 4,1-7

7Jesaja 52,7-10

8Romeinen 13,8-10

9Ezechiël 47,1-12

10Romeinen 15,14-21

za 11Psalm 89

zo 12Wijsheid 6,12-16

13Wijsheid 1,1-7

14Wijsheid 3,1-9

15Wijsheid 6,1-11

16Wijsheid 7,22-30

17Wijsheid 13,1-9

za 18Psalm 128

zo 19Spreuken 31,10-31

201 Makkabeeën 1,10-15

212 Makkabeeën 6,23-31

222 Makkabeeën 7,20-31

231 Makkabeeën 2,19-29

241 Makkabeeën 4,52-59

za 25Psalm 23

zo 26Ezechiël 34,11-17

27Daniël 1,8-20

28Daniël 2,37-45

29Daniël 5,23-28

30Romeinen 10,9-18

Wie zijn dat in die witte gewaden?

Hij zal de tranen van alle gezichten afwissen

Ik spreek de waarheid in Christus

Dat Israël moge wachten op de Heer

Waarom bedriegen wij elkaar?

Hij is als een licht in onze harten opgegaan

De vreugdebode die vrede meldt

Uw enige schuld blijve de onderlinge liefde

De rivier brengt leven

Hij heeft mij bestemd voor de heilige dienst

Wandelt in het licht van de Heer

Stralend is de wijsheid

Bemint de rechtvaardigheid

De zielen zijn in Gods hand

Luistert u die over velen heerst

De wijsheid is veelzijdig en fijnzinnig ...

Zij zoeken toch God

Gelukkig wie wandelt op de weg van de Heere

Een sterke vrouw, wie zal haar vinden?

Zij braken het heilig verbond

Eleazar nam een nobel besluit

Bewonderenswaardig was de moeder

Ik blijf trouw aan het verbond

Zij vierden het feest van de altaarwijding

De Heer is mijn herder

Ik zoek mijn kudde op

Inzicht in visioen en dromen

De droom is waar en de uitleg betrouwbaar

Boven de Heer heeft u zich willen verheffen

Zij hebben alleen dezelfde Heer

SLOT

Elke week op zaterdag staat er een psalm op het rooster. Psalmen zijn de oudste liederen die we kennen. Ze geven de lezer het gevoel in de traditie van 3000 jaar te staan.

Bijzonder is om te ondervinden dat wie psalmen bidt, ze meebidt met het Joodse volk.

Bijzonder is ook te ervaren dat wie psalmen bidt, ze meebidt met Jezus. Ook Hij heeft ze alle 150 gebeden.

Psalmen vormen de kern van de Bijbel. Ze zijn – zo zeg ik anderen na – het hart van de Schrift. Sommigen zeggen: ze zijn een samenvatting van heel de Bijbel. De kern zou dan te vinden zijn in psalm 118,8. Voor mij is elke psalm een kernstuk van de Schrift.

Wie psalmen leest, zal ze langzaam lezen om te ontdekken waar de psalm de lezer mee naar toe neemt. Het onderstrepen van een vers of een woord geeft vaak al veel inzicht wat de psalm met de lezer doet.

Dat delen met iemand anders kan vaak tot verder inzicht voeren. Het mooie van delen met een ander is dat je hardop hoort wat anders alleen maar gedacht wordt. En zo'n gesprek verrijkt, en is vaak zelf voor de ziel.

Moge de psalmlezing elke week, als het kan elke dag, voedsel voor de ziel zijn.

03 Eerste Adventszondag

08 Maria Onbevleete Ontvangenis

25 Kerstmis

26 h. Stefanus

27 h. Johannes, apostel en evangelist

28 h. Familie

DECEMBER

	1 Daniël 7,9-14	Ik zag dat er tronen werd geplaatst
za	2 Psalm 80	God, zie neer uit uw hemel
zo	3 Jesaja 63,15 – 64,7	Scheur toch de hemel open
	4 Jesaja 2,1-5	Laat ons optrekken naar de berg van de Heer
	5 Jesaja 11,1-10	De geest van wijsheid en verstand
	6 Jesaja 25,6-10	De hand van de Heer beschermt
	7 Jesaja 26,1-6	Laat binnentrekken de rechtvaardige natie
	8 Genesis 3,9-20	Ik hoorde uw donder in de tuin
za	9 Psalm 85	Het is vrede dat Hij verkondigt
zo	10 Jesaja 40,1-11	Troost, troost toch mijn stad
	11 Jesaja 35,1-10	Vat moed en vrees niet
	12 Jesaja 40,1-11	Baan de weg van de Heer
	13 Jesaja 40,25-31	Met wie wilt u Mij vergelijken?
	14 Jesaja 41,13-20	Wees maar niet bang
	15 Jesaja 48,17-19	Ik wil u de weg wijzen
za	16 Lukas 1,46-55	Hoog verheft mijn hart de Heer
zo	17 Jesaja 61,10-11	Mij de mantel van de gerechtigheid omgehangen
	18 Jeremia 23,5-8	Hij zal met bekwaamheid regeren
	19 Rechters 13,2-7	Er is een man van God bij mij geweest
	20 Jesaja 7,10-14	Vraag om een teken
	21 Hooglied 2,8-14	Kijk, daar komt hij aan
	22 1 Samuël 1,24-28	Om deze jongen heb ik gebeden
za	23 Psalm 89	Uw trouw wil ik verkondigen
zo	24 2 Samuël 7,14-16	Uw troon staat voor eeuwig
ma	25 Jesaja 52,7-10	Zij jubelen tegelijk
di	26 Handelingen 7,54-60	Heer Jezus, ontvang mijn geest
	27 1 Johannes 1,1-4	Het Woord dat Leven is
	28 1 Johannes 1,5 – 2,2	God is licht
	29 1 Johannes 2,3-11	Wie zijn medemens liefheeft, blijft in het licht
za	30 Psalm 128	Gelukkig de mens die de Heer eert
zo	31 Jezus Sirach 3,2-14	Wie de Heer vreest, eert zijn ouders

Colofon

Samenstelling en redactie

Vincent de Haas

© 2017

Katholieke Bijbelstichting, Breda

De thematische inleidingen zijn gebaseerd op de inleidingen in de *Willibrordvertaling 1984 (1978) en 2012 (1995)*

Katholieke Bijbelstichting

Internet

www.rkbijbel.nl

Postadres:

Hofstraat 8

4741 AK Hoeven

Bezoekadres:

Hofstraat 8

4741 AK Hoeven

T +31 (0)165 504 277

E info@rkbijbel.nl

Vlaamse Bijbelstichting

Sint-Michielsstraat 6, bus 3101

3000 Leuven, België

T +32 (0)16 32 38 63

E info@vlaamsebijbelstichting.be